

བོད་རྒྱ་དམངས་གཙོའི་བཙུན་

བྱམ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་ 50

西藏民主改革50年

ཁྲུང་ཁྱེ་མི་དམངས་མི་མཐུན་ཁྱུ་ཁྲུང་ཁྱེ་མི་

མི་ཁྲུང་ཁྲུང་གསར་འབྱེད་གཞུང་ལས་ཁང་།

中华人民共和国国务院新闻办公室

བོད་མི་དམངས་དཔེ་མཛུན་ཁང་གིས་དབར་

西藏人民出版社印

བོད་དྲུག་མངའ་ས་གཙོ་ཉི་བཙོས་སྒྱུར་
བྱས་ཇེས་གྱི་ལ་རྩ་50

西藏民主改革 50 年

ཁྱེད་ཀྱི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་ཀྱུ་ཁབ་ཀྱུ་མིང་
ཁྱིམ་ཁབ་གསར་འགྱུར་གཞུང་ལས་ཁབ་གིས་
ལེ་ཅིང་ནས་2009ལོའི་ཟླ་3ཆེས་2ཉིན།

中华人民共和国国务院新闻办公室
二〇〇九年三月二日·北京

དཀར་ཆག བུ རྩུ

ཐོང་གཞི།	(1)
གཅིག བོད་རྒྱུ་པའི་ཆོས་སྲིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་ འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིཊོགས་སྒྲོར།	(6)
གཉིས། བརྒྱུ་ལྷ་བས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་བཙས་ རྒྱུ་གྱི་སྒྲོར།	(24)
གསུམ། ཏུས་རབས་བྱེད་ཀའི་རིང་བོད་ཏུ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་ འཕེ་འཕྱར་རྒྱ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་སྒྲོར།	(50)
མཇུག་བྱང།	(69)
前 言	(79)
一、旧西藏政教合一的封建农奴制社会	(81)
二、波澜壮阔的西藏民主改革	(88)
三、半个世纪西藏的历史性巨变	(98)
结束语	(105)

ཐོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅས་སྒྱུར་

བྱས་ཆེས་ཀྱི་ལ་ང་50

ཀྱང་ལྷ་མི་དམངས་མི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་

ཀྱལ་མི་དམི་བྱེ་བྱེ་ཁབ་ཁང་གསར་འཐུར་

གཞུང་ལས་ཁང་གིས།

ཕེ་ཅིང་ནས་2009ལོའི་ཟླ་3ཆེས་2ཉིན།

སྒྲིང་གཞི།

ཐོད་འདི་ཉིད་གནའ་སྐུ་མོ་ནས་བཟུང་ཀྱང་གོའི་ཁ་འབྲལ་ཐབས་.....
མེད་པའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། ཐོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་དང་.....
བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཅན་འཛུལ་སྟོབས་ཀྱགས་ཐོད་ནས་མཐར་.....
སྒྲིང་བཏང་ཉེ་དམངས་གཙོའི་བཅས་སྒྱུར་བྱས་པ་དང་ཐོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་.....
ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཅ་མེད་.....

བཟོས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་དུས་རབས་ཚུན་དུ་གྲུང་གོ་མི་དམངས་ཀྱིས་བཅན་...
 རྒྱལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་ཚྏ་ལྟེན་པ་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ལ་ངོ་ཚྏ་...
 བྱེད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་དམངས་གཙོའི་གསར་བརྗེའི་གལ་ཆེའི་གྲུབ་ཆའི་.....
 གས་ཤིག་ཡིན་ལ་གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེན་རྗེས་.....
 གྲུང་གོ་སྤྱི་གཞུང་ལ་འཕུད་པའི་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་གྲུང་
 ཡིན།

1959ལོའི་གོང་གི་བོད་ནི་ཨོ་ཁུ་སྤྱིང་གི་དུས་རབས་དཀྱིལ་མ་ལས་.....
 ལུན་ནག་དང་རྗེས་ལུས་ཆེ་བའི་ཆོས་སྤྱིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་...
 འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན། རྒྱ་ལ་སྤྱེ་བྱེད་བཅུ་.....
 བཞི་པས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་དགེ་ལུགས་པའི་གཙོ་འཛིན་དང་ས་.....
 གནས་སྤྱིད་གཞུང་གི་འགོ་གཙོ་གཅིག་མཛུགས་བྱས་ནས་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་.....
 ཀའི་དབང་ཆ་བཟུང་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་...
 བདག་པོའི་གལ་རིམ་གྱི་སྤྱིའི་ཆབ་བྱེད་ཅིག་ཡིན། བོད་ཀྱི་མི་འབྱོར་གྱི་5%
 ཡང་མ་ཟིན་པའི་ཞིང་བྲན་བདག་པོས་བོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་ཆེས་མང་ཆེ་...
 བ་བདག་གིར་བཟུང་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་རྒྱ་ལོར་སྒྲེར་.....
 རྗེས་བྱས་ཡོད་པ་དང་བོད་ཀྱི་མི་འབྱོར་གྱི་95%ཡན་བཟུང་བའི་ཞིང་བྲན་...
 དང་བྲན་གཡོག་ལ་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་དང་མི་ལུས་རང་དབང་མེད་པར་ཏ་.....
 ཅང་གཏུག་རྒྱབ་ཆེ་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཟུག་གཞོག་མྱོང་དགོས་བྱུང་.....
 བས་ཏ་ཅང་དབུ་ཞིང་ཡང་བའི་གནས་སྤྱི་གྲུང་ཡོད་པས་མཆན་ཉིད་ཆང་...
 བའི་མི་ཞིག་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ནི་རྩ་བ་ནས་སྤྱིང་ཐབས་བྲལ་བ་རེད། དུས་

ཡུན་རིང་པོའི་ཚས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་...
ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་འོག་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོབས་དང་གསོན་.....
ཤུགས་ཉམས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་རྒྱུ་དང་ཉམས་...
དམས་སུ་བྱིན་ཡོད།

1951ལོར་ཀྲང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དང་བོད་ས་གནས་.....
སྲིད་གཞུང་དབར་《བོད་ཞི་བས་བཅིངས་བཀོལ་འབྱུང་ཐབས་སྐྱུར་གྱི་ཤོས་...
མཐུན》(བསྐྱུས་མིང་དུ་《གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན》 ཞེས་བཅོད)
བཞག་ནས་བོད་འདི་ཉིད་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བཅན་འཛུལ་སྟོབས་...
ཤུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ལས་ཐར་ནས་ཞི་བས་བཅིངས་འགོལ་གཏོང་རྒྱ་མངོན་...
འབྱུར་བྱུང་ཉེ་བོད་འདི་ཉིད་རྒྱལ་ཡོངས་དང་མཉམ་དུ་ཐུན་མོང་ཐོག་ཡར་...
རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་གཞི་རྩའི་མང་གཞི་བཏིང་ཡོད།

《གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན》ནང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་...
ལ་བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་པའི་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་ཏེ་“བོད་...
ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གིས་རང་འགྲུལ་ངང་བཅོས་སྐྱུར་བྱེད་རྒྱུ”ནན་བཤད་...
བྱས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་.....
གཞིགས་བྱས་ནས་ཀྲང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་བཅོས་སྐྱུར་.....
ཐད་ཏ་ཅང་གཟབ་ནན་གྱི་ནམ་འབྱུར་འཛིན་ཏེ་ངང་རྒྱུད་ཏ་ཅང་རིང་པོ་...
དང་། བཅོད་སྒྲིམ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ། ལྷག་བསམ་ཏ་ཅང་ནམ་དག་བཅས་ཀྱི་...
སྒྲིམ་བོད་ས་གནས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དབང་སྐྱུར་ཐོག་ཁག་གིས་རང་འགྲུལ་...
ངང་བཅོས་སྐྱུར་བྱ་རྒྱའི་ཁ་ཏ་བསྐྱབ་བྱ་དང་རེ་སྤྲུག་བྱས་ཡོད། འོན་.....

གྲུང་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ངན་སྒྲུལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་...
 བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་དབང་སྐྱར་ཤོག་ཁག་གི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མི་དམངས་ཀྱི་
 ཉིན་རེ་ལས་མ་འདས་པར་ཤུགས་རེ་ཆེར་འགྱུ་བའི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་...
 སྐྱར་བྱེད་པའི་རེ་བའི་མདུན་དུ་བཅོས་སྐྱར་ལ་ངོ་རྒྱལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 བས་“ཡུན་རིང་བཅོས་སྐྱར་མི་བྱེད་པ་དང་ནམ་ཡང་བཅོས་སྐྱར་མི་བྱེད་.....
 རྒྱ”མཁེགས་བཟུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་
 བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ནམ་ཡང་གནས་པ་བྱ་རྒྱའི་རེ་ངན་...
 བཅངས་ནས་1959ལོའི་ཟླ་3ཆེས་10ཉིན་《གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་.....
 བདུན》མངོན་སུམ་འཛིན་མེད་དང་བཅེས་མེད་དུ་བཏང་སྟེ་འཛིན་བག་....
 མེད་པར་ཕྱགས་ཡོངས་ནས་དྲག་པོའི་ངོ་ལྷག་བྱིང་འབྲུག་བསྐངས་པ་རེད།
 གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཅིག་ཁྱར་དང་བོད་མི་དམངས་...
 ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་སན་སྤང་རྒྱུད་བྱ་ཆེད་གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གིས་
 བོད་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་སློ་ཐག་ཆོད་པོས་དྲག་པོའི་ངོ་ལྷག་བྱིང་.....
 འབྲུག་ཞིད་འཇགས་སུ་བཏང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་དུ་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་...
 ཀྱི་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་.....
 ཞིག་སྤེལ་ནས་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་...
 ལམ་ལུགས་རྩ་མེད་བཅོས་ཏེ་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་གཡོག་གི་ཆོ་བརྒྱར་.....
 བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཐག་རང་...
 གཙོད་བྱེད་པའི་དུས་རབས་གསར་པ་ཞིག་བཏོད། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་འཕེལ་.....
 རྒྱས་ལོ་རྒྱས་ཤོག་གི་ཆེས་རྒྱ་བྱུང་དང་། ཆེས་གཏིང་ཟབ། ཆེས་རྒྱ་བས་ཆེན་...

བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་ཚུལ་.....
 དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡར་ཚུལ་ཀྱི་དུས་རབས་འབྱེད་པའི་གཤམ་ཆེའི་ལ་
 ཚུལ་ཀྱི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་འཕེལ་ཚུལ་ཀྱི་ལ་.....
 ཚུལ་དང་འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚུལ་ཐོག་གཤམ་ཆེའི་དོན་.....
 ཉིད་ལྡན་པའི་ཡར་ཚུལ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་.....
 དུས་རབས་བྱེད་ཀའི་རིང་ཀྱང་དབྱང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ཐུགས་སྤྱོད་དང་རྒྱལ་.....
 ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་འོག་བདག་པོའི་ནམ་པ་དང་མུར་བྱང་སྤྱོད་.....
 མེད་པའི་སྤྱི་མེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་པ་.....
 དང་འཆོ་བ་གསར་པ་གཏོད་པའི་སྐབས་ཆེན་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་ཞུགས་.....
 ནས་བོད་ཀྱི་ལ་ཚུལ་ཐོག་བྱང་སྤྱོད་མེད་པའི་ངོ་མཆར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་.....
 བཏོད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ལ་མཆོང་སྦྱོད་ལྟ་བུའི་འཕེལ་ཚུལ་.....
 བྱང་བ་དང་དེང་རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་མ་འདས་
 པར་འཕེལ་ཚུལ་གསར་པ་དང་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་འཕེལ་ཚུལ་བྱང་ནས་སྤྱི་.....
 ཚོགས་ཀྱི་ནམ་པར་གནམ་ས་སྒྲོའོག་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ལ་ཚུལ་རང་.....
 བཞིན་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་བྱང་བ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བྱ་གཞག་ལ་སྤྱི་.....
 བོ་ཀུན་གྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་འཕེལ་ཚུལ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད།

འདི་ལ་ནི་བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་50
 འཁོར་པའི་ལ་ཞིག་ཡིན། བོད་དུ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་བྱས་པའི་
 བརྗེད་སྐབས་ཆེ་བའི་ལ་ཚུལ་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་ལོ་ངོ་50ཡི་རིང་བོད་ལ་རྒྱ་

ལྷ་མོ་གཏིང་ཟབ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕོ་འཕྱར་ཆེན་པོ་བྱང་བར་ཕྱིར་དྲན་གྱིས་་་་
 བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་སྟོན་བྱས་ཏེ་དོན་དངོས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྒྱ་ལའི་རྩ་ཆོགས་གྱིས་“བོད་ཀྱི་གནད་དོན”ཐད་སྤེལ་བའི་རྒྱ་
 གཏམ་ལྷན་ཆོགས་དང་རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྟེ་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པའི་གདོང་རིས་ངོ་མ་་་
 དམར་རྩེན་དུ་འདོན་སྤྱད་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིན་མིན་གསལ་བཟོ་བྱས་ནས་སྟེ་་
 བོ་ཀླན་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་དང་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཕྱར་སྟོན་ཆེན་་
 པོ་བྱང་བའི་བོད་ལྗོངས་དེ་བས་ལགས་པའི་སློན་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བ་བྱ་་་
 རྒྱུར་ཕན་པ་ཡོད།

གཅིག བོད་རྒྱུང་པའི་ཆོས་སྤྱིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་ རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལྟགས་ཀྱི་ སྤྱི་ཚོགས་སྐོར།

1959ལོ་ལྷེ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་བོད་འདི་ཉིད་་་
 ཆོས་སྤྱིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལྟགས་ཀྱི་
 དབང་རྒྱུར་འོག་དུ་གནས་ཡོད་པས་སྐབས་དེར་སྤེལ་གཞུང་དང་། རྒྱ་དྲག
 དགོན་པའི་མཐོ་རིམ་གྱ་བཙུན་བཅས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་་་་་
 ལྷ་མོ་པའི་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་བྲལ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་བྲན་དང་བྲན་་་་
 གཡོག་ལ་ཆོས་གདུག་རྒྱུབ་ཆེན་པོས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གཉའ་གཞོན་དང་དཔལ་

འབྱོར་གྱི་བཟུ་གཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ལྷན་པུག་བཟུལ་གྱི་
རྒྱ་མཚོར་ལྷངས་ནས་འཆོ་གནས་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དང་བོད་ཀྱི་
སྤྱི་ཚོགས་ཆེས་དབྱལ་ཐོངས་རྗེས་ལུས་དང་བྱི་བཀག་ནང་སྡོམ་དང་ཉམས་
རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད།

—ཆོས་སྤྱིད་བྱང་འབྲེལ་གྱི་དུས་རབས་དགྱིལ་མའི་རྣམ་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ། བོད་རྒྱུང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐོར་ལ་
1904 ལོར་ལྷ་སར་ཡོང་མྱོང་ཡོད་པའི་དབྱིན་ཇིའི་དཔག་དཔུང་མཉམ་
སྦྲེད་གསར་འགོད་པ་ཨཱེ་ཏེ་མོང་. ཁེན་ཏེ་ལེ་ཡིས་《ལྷ་སའི་གནས་ཚུལ་དོ་
མ》ཞེས་པའི་ནང་ཞིབ་པར་བཀོད་ཡོད། ཁོང་གིས་སྐབས་དེའི་བོད་དུ་“མི་
དམངས་ད་དུང་དུས་རབས་དགྱིལ་མའི་ལོ་རབས་སུ་འཕེལ་མེད་རང་སོར་
གནས་ཡོད། ཁོང་ཆོའི་སྤྱིད་དབང་གི་སྤྱིག་སྒྲིལ་དང་ཆོས་ལུགས་ཐད་དང་
ཁོང་ཆོའི་ཆད་གཅོད་ནན་པོ་བྱེད་ལུགས་དང་། མོ་ལུང་ཁྱབ། ཡང་སྤྱིད་
ངོས་འཛིན་ཁྱབ་བཅས་དང་དེ་བཞིན་མེ་ལུང་དྲག་པོ་དང་རྩུམ་འཁོལ་གྱི་
མནར་གཅོད་མྱོང་བའི་ཐད་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཁོང་ཆོའི་རྒྱན་གཏན་
འཆོ་བའི་བྱུགས་གང་ས་ཅི་ཐད་ལའང་དེ་འདྲ་ཡིན་”ཞེས་བརྗོད་ཡོད།
(མཆན་འགྲེལ་1) བོད་རྒྱུང་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་
གསལ་དོད་ཤོས་ཤིག་ནི་ཆོས་སྤྱིད་བྱང་འབྲེལ་དེ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་
རིམ་དང་དགོན་པའི་སྐབས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཀྱི་
ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་རྒྱར་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞིང་བཅན་བདག་པོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་
གས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་པ་ཆོར་ཆབ་སྤྱིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་

དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པས་མི་རྒྱུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་
 བསམ་པའི་འཆོ་བའི་ཁ་ལ་སྦྱར་གྱི་ཡོད། ཡའེ་ཏེ་མོང་. ཁེན་ཏེ་ལེ་ཡིས་《ལྷ་
 སའི་གནས་ཚུལ་རོ་མ》ཞེས་པའི་ནང་“ས་གནས་དེར་ལག་ལེན་བསྟར་བ་
 གི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུལ་མ་གྱི་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་བ་ཞིག་དང་ཞིང་པ་གི་ཁོ་པ་ཆོའི་བྲན་གཡོག་ཡིན”ཞེས་དང་“ལུགས་
 ཆེ་བའི་སེར་མོ་བའི་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་ཆོད་ཐམས་ཅད་སྟངས་འཛིན་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། སྟོན་པ་རོ་མ་ཡིན་ནའང་གྲུ་པ་མེད་ན་བྱེད་ཐབས་གང་ཡང་...
 མེད”ཅེས་བརྗོད་ཡོད། (མཆོག་འབྲེལ་2)བསྟོན་མཁའ་ཆེན་ལྟར་ན། དམངས་
 གཙའི་བཅས་སྦྱར་མ་བྱས་གོང་བོད་དུ་དགོན་པ་2676དང་གྲུ་དམངས་.....
 114925 ཡོད་པའི་ནང་སྤྱུལ་སྦྱ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་སྟགས་མཐོ་རིམ་.....
 སེར་མོ་བ་ཏ་ལམ་500ཅུ་ཡོད་པ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཀྱི་དབང་ཆ་.....
 དངོས་འཛིན་མཁའ་སེར་མོ་བ་ཁྲོན་4000ལྷག་ཅུ་ཡོད། རྒྱལ་སྤེལ་.....
 བོད་དུ་ཏ་ལམ་སྦྱེས་པའི་ནང་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་གྲུ་པ་ཡིན། འབྲས་སྤྱངས་...
 དང་། སེ་ར། དགའ་ལྷན་བཅས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གྲུ་པ་མི་.....
 གྲངས་རྒྱལ་སྤེལ་ཤིག་རིང་ཁྲི་1.6ལས་བརྒལ་བ་དང་ཁྲོན་གཞིས་ཀ་321དང་།
 ས་ཞིང་སོན་ཁལ་ཁྲི་14.7(ཁལ་1ཏ་ལམ་ཐུའུ་1དང་མཚུངས)ལྷག་ཅུ་
 འབྲོག་ར་450ལྷགས་རིགས་མགོ་གྲངས་ཁྲི་11བཅས་བཟུང་ཡོད་པ་དང་...
 ཞིང་འབྲོག་བྲན་གཡོག་ཁྲི་6 ལྷག་ཅུ་བཟུང་ཡོད། ཆོས་སྤྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་
 ལམ་ལུགས་འོག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟོབས་ལུགས་རྗེ་རྒྱལ་རྗེ་འཕེལ་སྤངས་ནས་.....
 བོད་ཀྱི་མི་ལྷགས་ཐོན་ཁུངས་འཕོར་ཆེན་དང་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་ཁོར་མང་ཆེ་

བ་བྲང་པ་དང་མི་ནམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་པས་ཐོན་སྐྱོད་ལུས་ཤུགས་.....
 གོང་འཕེལ་འགྲོ་རྒྱར་འགོག་སྒྲིལ་བཟོ་བའི་ལུགས་སྒྲིག་དམ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 ཡོད། རྩས་རབས་20པའི་ལོ་རབས་20པར་དབྱེན་ངིའི་ཆོང་དོན་སྒྲུ་ཚབ་
 བྱས་ནས་རྩ་སར་ལོ་མང་བཅའ་སྔོན་བྱེད་སྒྲུང་བའི་ཁྲའར་སི་.ཕེའར་གྱིས
 《རྒྱ་ལའི་སླ་མ་སྒྲུ་ཕྱིང་བརྩ་གསུམ་པའི་ནམ་ཐར》ནང་རྒྱ་ལའི་སླ་མར་རང་
 འདོད་བཞིན་གཞན་ལ་བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཁོང་གི་.....
 ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གནས་བབ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཞིང་
 བན་གྱི་ཆོ་འདིའི་གསོད་གསོན་འཕྲོག་སྟེར་གྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བཟུང་ཡོད་
 ལ་ཁོང་ཆོའི་“ཆོ་བྱི་མའི”ལས་དབང་སྤངས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས་དེར་.....
 བཞེན་ནས་སྒྲག་སྤང་སྒྲུལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། (མཆན་འགྲེལ་3)
 ཨ་རིའི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་མའེ་.ཀེའར་སེ་ཐན་གྱིས་“བོད་དུ་སྤྱི་.....
 ཆོགས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་མང་གཞི་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དང་བྱ་
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པའི་རིན་ཐང་མ་ལག་ཐོག་བཏིང་ཡོད”ཅེས་དང
 “ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཆ་དང་དེ་བཞིན་
 དགོན་ཕྱེ་ཆེ་གས་ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱར་འགོག་སྒྲིལ་བཟོ་བའི་ཐད་འཁྲབ་
 རྟོན་པ་གཙོ་བོ་དེ་བྱས་ཡོད”ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཁོང་གིས་ད་དུང་ཆོས་.....
 ལུགས་དང་དགོན་པའི་ཆོགས་པ་ནི་“བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་
 ཐད་ཀྱི་འཆིང་སྒྲིག་སྒྲུ་པོ་ཞིག་ཡིན” “མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དད་པ་
 བྱེད་པ་དང་ཆོས་ལུགས་འགོ་གཙོ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་དེ་བཟུང་
 བའི་དབང་གིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཁོར་ལུག་དང་རྩས་

བབ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤར་ཡོད་”ཅེས་བརྗོད་ཡོད།
(མཆན་འགྲེལ་4)

—མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་ཆེས་མང་ཆེ་
བབ་དག་གིར་བབྱུང་ཡོད། བོད་རྒྱུ་དང་པར་མ་ཞིང་དང་། འབྲོག་ར།
ནགས་ཚལ། རི་རྒྱུང་། རྩ་བོ། གྲམ་ཐང་བཅས་ཡོད་ཆད་དང་དེ་བཞིན་.....
ཕུགས་རིགས་མང་ཆེ་བའི་འཛོམ་གྱི་5%ཙམ་ཟིན་པའི་ལྗེ་པ་གཞུང་དང་།
སྤྱི་དག ༥ གོན་ལྗེ་འཛོམ་རིམ་གྱི་པ་བཅས་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་.....
དང་དེ་བཞིན་ཁོ་པ་ཆོའི་ལས་ཆབ་ཀྱིས་བདག་གིར་བབྱུང་ཡོད། བོད་ཀྱི་.....
མི་འཛོམ་གྱི་90%ཙམ་ཟིན་པའི་“ཁྲལ་པ” (ས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིང་.....
བྲན་བདག་པོར་ཁྲལ་ཁུ་ལག་རྒྱུག་མཁན་)དང་“དུད་རྒྱུང་” (དུས་ཚང་རྒྱུང་
དུ་)ནི་ཞིང་བྲན་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ཆོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་མེད་ལ་མི་ལྟས་རང་.....
དབང་ཡང་མེད་པར་ས་རྟེན་འདེབས་པར་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་སྐྱེལ་དགོས་.....
ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་5%ཙམ་གྱི་“ནང་བཟན་”ནི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་.....
བྲན་གཡོག་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ཆོའི་སྐྱེད་ཆ་ཤོད་ཤེས་པའི་ལག་ཆ་ཞིག་ལ་.....
བརྟེན་གྱི་ཡོད། དུས་རབས་17པའི་ཆིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་འགོའི་བསྐྱེད་པ་
ཆེས་ལ་གཞིགས་ན། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ལ་མོ་ཞིང་དངོས་ཡོད་སྐྱེད་ཁལ་ཁྱི
300ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ས་གནས་སྤིད་.....
གཞུང་གིས་30.9%དང་། སྤྱི་དག་གིས་29.6%དགོན་ལྗེ་དང་མཐོ་རིམ་.....
གྲྭ་པས་39.5%བཅས་བདག་གིར་བབྱུང་ཡོད། དེ་རྗེས་མངའ་བདག་ཆེན་
པོ་གསུམ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་སྐྱེད་ལྗེ་བྱེད་པའི་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་རྩ་བའི་ཆར་.....

འབྲུར་ཕྱག་བྱུང་མེད། བསྐྱམས་ཅིས་ལྟར་ན། དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྒྱུར་.....
 མ་ཟུས་གོང་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པའི་བྱིམ་རྒྱུད་ལ་བོད་དུ་གཞིས་ཀ 27
 དང་འབྲོག་ར 30ཡོད་པ་དང་བྲན་གཡོག 6000ལྟག་ཅམ་ཡོད། ལྷ་ལྟར་.....
 ཞིང་བྲན་གྱི་ས་ནས་ཁལ་(ཁལ་རེར་སྤྱི་རྒྱ 14ཡིན)33000ལྟག་ཅམ་དང་།
 མར་ཁལ 2500བོད་དཔུལ་སྤང་བྱི 200ལྟག་ཅམ། རྟོར་ལུག་མགོ་གངས
 300ལྟམ་བུ་སྐབས་175བཅས་བཟུ་གཞིག་གཏོང་གི་ཡོད། 1959ལོར་ལྷ་
 ལའི་སླ་མ་མི་སྟེར་ལ་གསེར་སྤང་བྱི 16དང་། དཔུལ་སྤང་བྱི 9500རྟོར་.....
 བུའི་རིགས་དང་གཡང་འི་ཡོ་ཆས་བྱི 2ལྟག་ཅམ། དར་གོས་སྒྲ་ཆོགས་.....
 དང་ཅ་ཆེའི་པགས་རིགས་གྱི་ཁྱོན་ཆས་བྱི 1ལྟག་ཅམ་ཡོད་པའི་ནང་སྒྲོར་བྱི་
 ཁ་ཤས་ལོན་པའི་རྟོར་བུའི་རིགས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ་གམ 100ལྟག་ཅམ་.....
 བཅས་ཡོད།

—མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ཞིང་བྲན་གྱི་མི་ལྷན་བདག་.....
 གིར་བབྱང་ཡོད། བོད་རྟེན་པའི་ས་གནས་སྤེད་གཞུང་གིས་ཞིང་བྲན་.....
 རྣམས་རང་ཁོངས་མངའ་བདག་གི་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་ཐོག་གཏན་སྡོད་.....
 བྱེད་དགོས་པ་ལས་རང་དགར་ཁ་བྲལ་མི་ཆོག་ལ་སྤོས་བྱོལ་ལ་གཏན་ནས་.....
 འགོ་མི་ཆོག་པའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ཞིང་བྲན་རྣམས་མི་རབས་ནས་
 མི་རབས་མངའ་བདག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་གཞིས་ཀའི་ས་ཞིང་ཐོག་ཆོ་
 ཀང་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་གྱི་ཡོད། མི་དང་ཕྱགས་རིགས་ལ་ས་ཞིང་.....
 འདེབས་རྒྱས་ལྡན་ཕྱིན་ཆོང་མས་ཁྲལ་ཞིང་བཏབ་ནས་ཁྲལ་ཁྲལ་ལྟག་རྒྱག་.....
 དགོས་པ་དང་ཞིང་བྲན་གྱི་ངལ་རྩོལ་རྒྱས་ལྟགས་ཤོར་ཆོ་ཕྱགས་རིགས་དང་།

ཞིང་ལས་ཡོ་ཆས། བྲལ་ཞིང་བཅས་ཡར་བསྐྱེས་ནས་བྲན་གཡོག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཞིང་བྲན་བདག་པོས་ཞིང་བྲན་གྱི་མི་ལུས་བདག་གིར་བབྱང་ཡོད་པས་ཞིང་བྲན་ནམས་རང་སླེར་གྱི་རྒྱ་ལྗོངས་ལྟར་རང་སྤང་གང་ཤར་གྱིས་.....
 བཀོལ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་པོ་འབྱེད་པ་དང་། ཉ་ཆོང་བྱེད་པ།
 ལྷང་བཤུག་གཏོང་བ། རྒྱེས་སུ་འབུལ་བ། བུན་ཆོབ་ཏུ་སྦྱང་བ། བརྩེ་རེས་.....
 བྱེད་པ་སོགས་བྱས་ཆོག 1943ལོར་སྤྱད་གཞིན་པོ་བྲི་སྒྲོན་ལྗོངས་བྱ་དབང་
 རྒྱལ་གྱིས་ཞིང་བྲན་100 འབྲི་གྲང་ལུལ་གྱི་བཀའ་འབྲུག་ཁང་གསར་གྱི་སྒྲོ་
 དཔོན་སྒོ་བབྱང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བཅོངས་ཤིང་། ཞིང་བྲན་རེ་རེའི་རིན་གོང་
 བོད་དངུལ་སྲང་60རེ(བོད་དངུལ་སྲང་15ལ་ཉ་ལམ་དངུལ་སྒྲོར་1ཡིན།)
 བྱས། གཞན་ཡང་ཁོ་པས་ད་དུང་ཞིང་བྲན་400 ཀུན་བདེ་སྤྱི་དགོན་...
 པར་ཁམ་རྩི་3000 (ཁམ་རྩི་1ལ་ཉ་ལམ་བོད་དངུལ་སྲང་50ཡིན།)ཡི་བུན་
 རོད་ཏུ་སྦྱང་ཡོད། ཞིང་བྲན་བདག་པོས་ཞིང་བྲན་གྱི་ཤིག་སོན་དང་བག་མ་
 གཏོང་ལེན་བཅས་གྱི་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་བབྱང་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་དམངས་
 ཁྲིད་ཏུ་“ཆོ་སྒྲོག་པ་མས་སྤྱད་ཀྱང་མི་ལུས་དཔོན་པོར་བདག་སོང་། ཆོ་སྒྲོག་...
 དང་མི་ལུས་ཡོད་རུང་རང་ཐག་རང་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་མེད་”ཅེས་...
 ཤོད་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། ཞིང་བྲན་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པར་ངེས་པར་དུ་...
 མངའ་བདག་གི་མོས་མཐུན་ཐོབ་དགོས། ཞིང་བྲན་བདག་པོ་གཅིག་མིན་...
 པའི་ཞིང་བྲན་པོ་མ་བྱང་གཉེན་སྒྲིག་བྱས་ན་“རང་ལུས་སྤྱད་དངུལ་”སྦྱང་.....
 དགོས་ཤིང་། ཞིང་བྲན་ལ་ཕྱུ་གྱུ་སྒྲིས་ཆེ་མངའ་བདག་གི་སར་ཕྱུ་གྱུ་སྒྲིས་.....
 པའི་ཁྲལ་འཇལ་དགོས་པ་དང་དེབ་ཐོར་བཀོད་དེ་ཞིང་བྲན་གྱི་ཕྱུ་གྱུ་སྒྲིས་...

མ་ཐག་མི་ཆོག་ང་པོར་ཁིང་བྱ་བྱ་རྒྱུ་ལས་དབང་གཏན་ལ་འཁལ་ཡོད།

——རིམ་དབྱེད་ལམ་ལུགས་ནན་པོ། བོད་རྒྱུ་པར་རྒྱུ་ལྟ་ལོ་
བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ཤས་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་མཐུན་ཡིག་《ཞལ་ལྷེ་བརྒྱ་གསུམ་》དང་《ཞལ་ལྷེ་
བརྒྱ་དྲུག་》ནང་མི་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དང་རིམ་པ་དགུར་བྱེ་སྟེ་མི་
རྣམས་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་ཐད་འདྲ་མཉམ་མིན་པ་གསལ་པོར་གཏན་ལ་ཐབ་
ཅིང་། སྤྱི་མཐུན་ཡིག་ནང་དུ་“མི་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དང་རིམ་
པ་སོ་སོར་ཡང་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་བྱེ་ཡོད། གོང་གསལ་རབ་འབྱིང་
ཐ་གསུམ་དེ་རིགས་རྒྱུད་མཐོ་དམའ་དང་གོ་གནས་ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟེན་ནས་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད”མི་རབ་གསལ་ནི་མི་གངས་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཀྱི་སྐྱོ་
དྲག་ཆེན་པོ་དང་། སླ་སྐྱལ་ཆེ་ལག་མཐོ་རིམ་དཔོན་པོ་བཅས་ཡིན་པ་
དང་། མི་འབྱིང་གསལ་ནི་རྒྱུར་བཏང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་དང་དམག་
དཔོན་ཆུང་གསལ་དང་དེ་བཞིན་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཆབ་པ་
ཡིན་པ། མི་ཐ་གསལ་ནི་བོད་ཀྱི་མི་འཕོར་གྱི་95% ཟིན་པའི་ཁིང་བྱ་དང་
བྱ་གཡོག་ཡིན། 《ཞལ་ལྷེ་འེེ》ནང་གི་བསལ་པ་སྟོང་གི་ཞལ་ལྷེ་འེེ་ནང་མི་
ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་བསལ་པའི་སྟོང་འཇལ་སྟངས་ཀྱང་
མང་ཉུང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད། མི་རབ་ཀྱི་རབ་ཡིན་
པའི་རྒྱལ་བུ་དང་སླ་ཆེན་སོགས་བསལ་པའི་སྟོང་དེ་དག་གི་རོ་དང་གསེར་
མཉམ་བཟེ་བྱས་པ་དང་ཐ་མའི་ཐ་མ་དཔེར་ན། བུད་མེད་དང་། ཤན་པ།
རྫོན་པ། མགར་བ་སོགས་བསལ་ན་དེ་དག་གི་སྟོང་ལ་དྲེས་ཐག་གཅིག་
ཡིན་ཞེས་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡིག་ཆ་གསལ་ཁང་དུ་

ཉར་ཆོག་སྤྱོད་པའི་《མགར་རྒྱུད་ཉར་འཛོག་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་སྟན་ལུང་།
 ར་ད་1953ལོར་སྟོན་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གི་མགར་བའི་རྒྱུད་ཆ་ཞིག་ཏུ་ལའི་
 སྐུ་མ་སྟེ་ཕྱིང་བརྩུ་བཞི་པའི་འགྲམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཅིང་། ཏུ་ལ་སྟེ་ཕྱིང་.....
 བརྩུ་བཞི་པས་ཁོ་པ་མགར་བའི་རྒྱུད་ཆ་ཡིན་པ་ཤེས་འཕྲལ་བྱིར་འབུད་བྱས་
 པ་དང་འབྲེལ་གསེར་བཟོ་བ་དང་དངུལ་བཟོ་བ་དང་མགར་བ་དང་ཤན་པ་
 སྟགས་ཀྱི་བྱིམ་ལ་སྟེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆོང་མ་ཐ་མའི་ཐ་མ་ཡིན་པས་
 སྲིད་གཞུང་གི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མི་ཆོག་ལ་རིམ་པ་གཞན་གྱི་བྱིམ་དང་.....
 གཉེན་སྲིག་བྱེད་མི་ཆོག་ཅེས་བཀའ་རྒྱ་ཕབ་ཡོད་པ་འཁོད་ཡོད། ཨ་རིའི་.....
 ཉིན་གཡོད་རྒྱུ་ཡིས་བརྩུགས་པའི་སྟོབ་ཆེན་གྱི་བོད་རིག་པ་མཁས་ཅན་.....
 ཐེན་ཀེ་ལུན་ཤུའུ་ཡིས་《དེང་རབས་ཀྱི་བོད་རྫོང་ས་ཐོན་པ་》ཞེས་པའི་དེབ་
 ར་ད་མའི་རིགས་བཏང་སྟོམས་ཡོང་རྒྱ་དེ་ནི་ནང་པའི་བསྟན་དོན་གྱི་གྲུབ་ཆ་
 གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྟབས་མི་ལགས་པ་ཞིག་ནི་དེས་བོད་མིས་.....
 རང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་དབྱེད་ལམ་ལུགས་བཟོ་རྒྱ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་མེད་.....
 ཅེས་འཁོད་ཡོད།

—གང་ག་རྒྱུ་བ་ཆེ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞུང་གཞོན་དང་བློ་མས་.....

གཙོད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ས་གནས་ཀྱི་ཞལ་ལྗེའི་ནང་ཞིང་བརྩན་གྱིས་.....
 གལ་ཏེ་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཁེ་སན་ལ་གཞོད་པའི་ལས་བྱས་ཆེ་
 “གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གཞིགས་ནས་མིག་འདོན་པ་དང་། རྟིང་རྩ་.....
 གཙོད་པ། ལྷེ་བྲེག་པ། ལག་པ་གཙོད་པ། གཡང་ནས་དབྱུགས་པ། རྩེའི་.....
 ར་ད་དབྱུགས་པ་བཅས་སམ་ཡང་ན་དམར་གསོད་གཏོང་བ་དང་། ར་.....